

Maaomanikud

30.01.2026 nr 13.1-5/26/1509

**Teave olemasoleva
maaparandussüsteemi registrisse
kandmise korra muutumisest**

Austatud maaomanik/taotleja

Olete pöördunud Maa ja Ruumiameti või kui pöördumine toimus enne 01.01.2025, Põllumajandus- ja Toiduameti poole sooviga kanda Teie kinnisasjal asuv olemasolev maaparandussüsteem maaparandussüsteemide registrisse (edaspidi *MSR*). Hetkeseisuga on ametil kokku eelviidatud taotlusi menetluses veel ühikuna üle 2700 kinnisasja. Täname Teid senise kannatlikkuse ja koostöö eest registrikande valmimise ootusel.

Teavitame Teid, et 01.01.2026 jõustus maaparandusseaduse muudatus, millega lihtsustati enne 2003. aasta 1. juulit ehitatud maaparandussüsteemide arvelevõtmise korda. Muudatuste eesmärk on vähendada Teie kui maaomaniku halduskoormust ning tagada MSR-is maaparanduse tegeliku olukorra kajastamine ka seal, kus varasemalt puudus dokumentatsioon või oli menetlus liiga kulukas ja ajamahukas.

Uue õiguskorraga käsitletakse põllu- ja metsamaal paiknevaid maaparandussüsteeme erinevalt lähtuvalt metsamaa ja põllumaa maaviljeluse eripäradest ning tõsiasi, et ligemale pooled erametsades paiknevatest kuivendussüsteemidest on MSR-i kandmata (https://www.eramets.ee/wp-content/uploads/2013/01/erametsade_infrastruktuuri_uuring.pdf).

1. Peamiselt ehk rohkem kui 50 % ulatuses **põllumajandusmaal** asuvate enne 2003. aasta 1. juulit rajatud maaparandussüsteemide puhul viiakse pooleliolevad MSR-i kandmise menetlused lõpuni kuni 31.12.2025 kehtinud maaparandusseaduse sätete alusel. Põllumajandusmaal asuvate maaparandussüsteemide puhul on muudatus võrreldes varasemaga see, et kaotati tähtaeg 01.01.2026, mis ajaks pidid olemasolevad maaparandussüsteemid olema MSR-i kantud. Küll aga ei võeta alatest 01.01.2026 enam vastu uusi taotlusi peamiselt põllumajandusmaal asuvate maaparandussüsteemide lihtsustatud korras arvele võtmiseks.
2. Peamiselt ehk rohkem kui 50 % ulatuses **metsamaal** paiknevate enne 2003. aasta 1. juulit rajatud maaparandussüsteemide puhul rakendub maaparandusseaduse 01.01.2026 jõustunud redaktsiooni § 98¹, mis võimaldab registrikande teha senisest veelgi lihtsustatumas korras. **Teie poolt kuni 31.12.2025 esitatud, peamiselt metsamaal asuva olemasoleva maaparandussüsteemi arvelevõtmise taotlusi menetletakse edasi 01.01.2026 kehtima hakanud seadusemuudatuse kohaselt.**

Lähtuvalt 01.01.2026 jõustunud maaparandusseaduse muudatusest on praegu Maa- ja Ruumiametis väljatöötamisel uus olemasolevate maaparandussüsteemide registrisse kandmise meetodika, mis võimaldaks korraga registreerida suuremat hulka maaparandussüsteeme. Meetodika eesmärk on tagada, et metsamaal paiknevate maaparandussüsteemide maa-ala saaks määratud väikse ressursikuluga, kuid samas õiglaselt ja tehniliselt põhjendatult, arvestades nii topograafilisi andmeid kui ka metsa kasvukohatüpe.

Kuni meetodika täieliku rakendumiseni toimub töö Teie maaparandussüsteemidega järk-järgult. Maa- ja Ruumiamet teavitab Teid jooksvalt Teie taotlusega seotud registrikande tegemisest. Kuna alates 01.01.2026 kehtima hakanud maaparandusseaduse redaktsiooni § 98¹ alusel peamiselt metsamaal asuvate olemasolevate maaparandussüsteemide registrisse kandmisega ei kaasne maaomanikule kohustusi ega piiranguid, ei teavitata omanikke enne registrikande tegemist, vaid mõistliku aja jooksul pärast seda.

Oluline on teada, et muudetud seadusega metsamaal MSR-i kantud maaparandussüsteemidel on eristaatus, mille eesmärk on anda Teile kui maaomanikule paindlikkust ja vältida tarbetuid kulusid. Sellistele süsteemidele ei määrata eesvoolu, maaomanikul ei teki maaparandushoiu kohustust ning lubatud on üksnes maaparanduse hoiutööd hea tava põhimõttel – eelkõige veekeskkonda säästvalt ning nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik. Samuti ei tee Maa- ja Ruumiamet nende süsteemide üle järelevalvet, kui neid ei rekonstrueerita.

Kui maaomanik soovib maaparandussüsteemi rekonstrueerida – näiteks lisada uusi kraave või kaevata välja setet olemasolevatest kraavidest hoiutöid ületavas mahus – siis tuleb rekonstrueerimisel järgida maaparandussüsteemi ehitamisega seotud nõudeid. See tähendab, et enne tööde alustamist tuleb taotleda projekteerimistingimused ja ehitusluba ning tööde lõpus kasutusluba. Rekonstrueerimise järel kohalduvad süsteemile kõik maaparandusseaduse üldised nõuded ning registriandmeid täpsustatakse vastavalt uuele olukorrale.

Edaspidi võib Maa- ja Ruumiamet enne 2003. aasta 1. juulit rajatud olemasolevad maaparandussüsteemid registrisse kanda omal algatusel, kui veejuhtmed on nähtavad Eesti topograafia andmekogus (edaspidi ka *ETAK*). Kui veejuhtmete võrk ETAK-i kaardil ei kajastu, saab maaomanik esitada maaparandussüsteemi registrisse kandmise taotluse koos maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonisega ning kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tõenduse selle kohta, et süsteem on rajatud enne 2003. aasta 1. juulit. Varasemat maaparanduse teostusdokumentatsiooni ei nõuta ja süsteemi eelnev rekonstrueerimine ei ole registrisse kandmise tingimus.

Kui Teil tekib küsimusi oma kinnisasjal paikneva süsteemi staatuse, edasise menetluse või rekonstrueerimise nõuete kohta, palume julgelt pöörduda Maa ja Ruumiameti poole aadressil priit.parn@maarium.ee või telefonil +37251932825.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Pärn

peaspetsialist

Maaparandussüsteemi ehitusõiguse büroo

Priit Pärn

+37251932825 priit.parn@maarium.ee